

Predslov Federicy Mogheriniovej

vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

podpredsedníčky Európskej komisie

Došlo k spochybneniu účelu, dokonca existencie, našej Únie. Naši občania a svet však potrebujú silnú Európsku úniu ako nikdy predtým. Naš širší región sa stal nestabilnejším a neistejším. Krízy v rámci našich hraníc, ako aj mimo nich priamo ovplyvňujú životy našich občanov. V ťažkých časoch sa za silnú Úniu považuje Únia, ktorá zmýšľa strategicky, má jednotnú víziu a koná spoločne. Po britskom referende to platí ešte viac. Budeme musieť prehodnotiť spôsob, akým naša Únia funguje, ale dobre vieme, o čo je potrebné sa usilovať. Poznáme naše zásady, naše záujmy a naše priority. Teraz nie je vhodný čas na neistoty: naša Únia potrebuje stratégiu. Potrebujeme spoločnú víziu a spoločné postupy.

Žiadna z našich krajín nemá silu ani zdroje na to, aby tieto hrozby riešila a príležitosti našej doby využívala samostatne. Naš potenciál ako Únie takmer pol miliardy občanov je jedinečný. Naša diplomatická sieť je široko prítomná vo všetkých kútoch zemegule. Z hospodárskeho hľadiska sme v G3 sveta. Sme najdôležitejším obchodným partnerom a najväčším zahraničným investorom takmer každej krajiny vo svete. Do rozvojovej spolupráce spoločne investujeme viac než zvyšok sveta dohromady. Zároveň je však jasné, že tento potenciál ešte nevyužívame v plnej miere. Veľká väčšina našich občanov si uvedomuje, že za našu úlohu vo svete musíme prevziať spoločnú zodpovednosť. A kdekoľvek cestujem, naši partneri očakávajú, že Európska únia zohrá významnú úlohu, a to aj ako celosvetový garant bezpečnosti. Potrebám našich občanov vyhovieme a naše partnerstvá budú fungovať len vtedy, ak budeme konať jednotne, spoločne. Presne to je cieľom Globálnej stratégie pre európsku zahraničnú a bezpečnostnú politiku.

Výraz „globálny“ sa neponíma len v geografickom zmysle: odkazuje aj na širokú škálu politík a nástrojov, ktoré sa v stratégii presadzujú. Stratégia sa zameriava na vojenské spôsobilosti a boj proti terorizmu, rovnako ako na pracovné príležitosti, inkluzívnu spoločnosť a ľudské práva. Zaoberá sa budovaním mieru a odolnosťou štátov a spoločností v Európe a okolo nej. Európska únia bola vždy hrdá na svoju tzv. „mäkkú moc“ – a bude hrdá aj naďalej, pretože v tejto oblasti sme najlepší. Myšlienka, že Európa je výlučne „civilnou mocou“, však nevystihuje vyvíjajúcu sa realitu. EÚ napr. v súčasnosti nasadzuje sedemnást' vojenských a civilných operácií s tisíckami mužov a žien slúžiacimi pod európskou vlajkou pre mier a bezpečnosť – našu vlastnú bezpečnosť a bezpečnosť našich partnerov. Z pohľadu Európy sú mäkká a tvrdá moc previazané.

Stratégia podporuje ambíciu strategickej autonómie Európskej únie. Táto je nevyhnutná na presadzovanie spoločných záujmov našich občanov, ako aj našich zásad a hodnôt. Sme si však vedomí toho, že takéto priority sa najlepšie dosahujú, ak sa o ne neusilujeme sami. A najlepšie sa dosahujú v medzinárodnom systéme založenom na pravidlách a multilateralizme. Toto nie je vhodný čas na globálnych policajtov a osamelých bojovníkov. Naša zahraničná a bezpečnostná politika musí riešiť globálne tlaky a miestne dynamiky, musí sa vysporiadať s veľmocami, ako aj s čoraz viac roztrieštenými identitami. Naša Únia sa bude usilovať o posilnenie našich partnerov: Budeme pokračovať v prehľbovaní transatlantických väzieb a nášho partnerstva s NATO a zároveň sa budeme spájať s novými aktérmi a skúmať nové formáty. Budeme investovať do regionálnych režimov a do spolupráce medzi regiónmi a v rámci nich. A budeme presadzovať reformovanú globálnu správu, ktorá dokáže čeliť výzvam 21. storočia. Budeme sa angažovať praktickým a zásadovým spôsobom, pričom globálnu zodpovednosť budeme niesť spoločne s našimi partnermi, k silným stránkam ktorých budeme prispievať. Poučili sme sa: slabé stránky môjho suseda a partnera sú mojimi vlastnými slabými stránkami. Preto budeme investovať do riešení, ktoré sú výhodné pre všetkých, a prekonáme ilúziu, že medzinárodná politika môže byť hrou s nulovým súčtom.

V dôsledku toho sa každý z našich členských štátov – a každý občan našej Únie – dostane do lepšej pozície. Všetky tieto ciele je možné dosiahnuť len vtedy, ak Európa bude skutočne spojená a odhodlaná. Spojenie všetkých našich kultúr s cieľom dosiahnuť naše spoločné ciele a slúžiť našim spoločným záujmom je každodennou výzvou, ale je aj našou najväčšou silou: rozmanitosť nás posilňuje.

Áno, naše záujmy sú naozaj spoločnými európskymi záujmami: jediný spôsob, ako ich sledovať, je prostredníctvom spoločných prostriedkov. Z tohto dôvodu nesieme kolektívnu zodpovednosť za to, aby sa naša Únia stala silnejšou Úniou. Občania Európy potrebujú jednotu cieľov našich členských štátov a jednotu opatrení vo všetkých našich politikách. Krehký svet si vyžaduje sebaistejšiu a zodpovednejšiu Európsku úniu, ako aj otvorenú a do budúcnosti orientovanú európsku zahraničnú a bezpečnostnú politiku. Touto globálnou stratégiou sa budeme riadiť v našej každodennej práci zameranej na vybudovanie Únie, ktorá bude skutočne napĺňať potreby, nádeje a túžby jej občanov; Únie, ktorá vychádza z úspechu 70 rokov mieru; Únie schopnej prispievať k mieru a bezpečnosti v našom regióne a na celom svete.